

**Житомирський
державний
університет імені
Івана Франка**

**Тернопільський
національний
педагогічний
університет імені
Володимира
Гнатюка**

**Київський
столичний
університет імені
Бориса Грінченка**

Littera Scripta Manet:

**Нові тенденції у перекладознавстві,
філології та лінгводидактиці у контексті
глобалізаційних процесів**

**Матеріали 3-ї Всеукраїнської науково-практичної
конференції здобувачів та молодих учених**

Житомирський державний університет імені Івана Франка,
5 листопада 2025 року

Житомир 2025

УДК 81'255:81'42:001.891

Н-76

*Рекомендовано до друку рішенням вченої ради
Житомирського державного університету
імені Івана Франка від «28» листопада 2025 року,
протокол № 22*

Рецензенти:

Антонюк Н. М., кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник, доцент, доцент кафедри теорії і практики перекладу з англійської мови Навчально-наукового інституту філології Київського національного університету імені Тараса Шевченка;

Могельницька Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, декан факультету педагогічних технологій та освіти впродовж життя Державного університету «Житомирська політехніка»;

Соловйова Л.Ф., кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов Поліського національного університету.

Littera Scripta Manet : зб. наук. пр. за матеріалами 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів та молодих учених "**Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів**" / за ред. Полховської М. В., Борисенко Н.Д., Мосієнко О. В., Лисецької Ю. В. Житомир : ЖДУ ім. Івана Франка, 2025. Вип. 11. 406 с.

Збірник містить матеріали доповідей учасників 3-ї Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів, здобувачів та молодих учених «Нові тенденції у перекладознавстві, філології та лінгводидактиці у контексті глобалізаційних процесів», яка відбулася 5 листопада 2025 року в Житомирському державному університеті імені Івана Франка в межах відзначення Міжнародного дня науки. Теми доповідей охоплюють лінгвістичну, перекладознавчу та лінгводидактичну галузі.

Матеріали друкуються в авторській редакції. За достовірність фактів, цитат,

власних імен, посилань на наукові та літературні джерела, інші відомості відповідають автори публікації.

Думка редакції може не збігатися з думкою авторів.

©Колектив авторів,2025

© Житомирський державний університет імені Івана Франка, 2025

ЗМІСТ

1. Альошина К. О. Інноваційні технології викладання перекладу з використанням онлайн-платформ і симуляцій	10
2. Анишко С. І. Врахування індивідуальних психолінгвістичних особливостей учнів у процесі вивчення іноземної мови	13
3. Бабенко А. В. Відтворення історичних реалій в українському перекладі роману Дани Шварц “Анатомія. Історія Кохання”	16
4. Баранівська Д. В. Алгоритм укладання електронного словника юридичної термінології на платформі Lexonomy	19
5. Басараб В. С. Emerging abbreviations in English twitter/x discourse: linguistic patterns and functions	21
6. Бесараб Т. А. Особливості присвійного відмінка в англійській	23
7. Бобер О. О. Власні назви роману Дж. Стейнбека "Of Mice and Men" та способи їхнього відтворення в українському перекладі	26
8. Бобруєнко О. Р. Генеза перекладацької думки: постановка проблеми	30
9. Богач І. А. Англомовна монологічна компетентність старшокласників як об’єкт педагогічних досліджень	33
10. Бойко О. О. Специфіка відтворення синтаксичних конструкцій роману С. Кінга “Керрі” в українському перекладі	35
11. Бондаренко К. Специфіка відтворення граматичних особливостей міжнародних документів українською мовою	38
12. Борецька К. І. Специфіка перекладу пісень в анімаційних фільмах	41
13. Буєвич А. О. Роль перекладу у локалізації цифрового середовища	43
14. Булатова В. С. Особливості та труднощі англо-українського перекладу рекламних повідомлень та слоганів.	46
15. Василенко Є. В. Inner prosody in silent poetry reading: the role of subvocalisation and imagined voice	49
16. Василишин С. В. The Line Between Accuracy and Atmosphere: Translating Forensic Realities in Simon Beckett’s the Chemistry of Death and Tess Gerritsen’s the Surgeon	51
17. Вовкогон С. В. Linguo-Psychological Foundations Of Conflict Communication	54
18. Вождаєнко М. М. Author’s Style in the Self-Help Book How to Set Healthy Boundaries by Chase Hill	55
19. Гайченя В. С. Особливості персонажного мовлення в творах Агати Крісті	58
20. Ганістрат Н. Ю. Мовна політика кечуа: мова як приклад культурної інтеграції	62
21. Гільтай К. О. Стилїстичні та лексичні особливості перекладу протокольних промов у різних культурних контекстах	65
22. Гнатюк Д. Humorous Narrative In Modern American Novels and Rendering It In Ukrainian	67
23. Горбань В. О. The Impact of Artificial Intelligence Technologies on Practice of Literary Translation	70

дали ви мені» [2], що додає елемент мотивованого пояснення дій героя, підкреслюючи їх обґрунтованість.

Строфу «*I've sunk pretty low*» [3] перекладено як «*поганцем я став*»[2], що є прикладом заміни частин мови: дієслово та прислівник *sunk low* виражено іменником *поганець*.

Аналіз перекладу пісень у серіалі «Рапунцель: Нова історія» демонструє, що перекладачі активно використовують стратегії лексичної і граматичної заміни, опущення та додавання. Ці зміни допомагають адаптувати текст до структурних та ритмічних особливостей мови перекладу, зберігаючи при цьому емоційну та тематичну суть оригіналу. Процес перекладу вимагає балансу між лінгвістичною точністю та культурною адаптацією, щоб перекладені тексти пісень зберігали музикальність і комунікативний ефект.

Література

1. Бідасюк Н. Проблема перекладу пісень у кінофільмах. *Філологічний дискурс*. Випуск 5. Хмельницький, 2017. С.186-194.
2. Tangled - Досягнув я мети [Ready As I'll Ever Be]. URL: <https://lyricstranslate.com/uk/tangled-series-ost-dosyahnuv-ya-mety-lyrics.html> (дата звернення 01.10.2025).
3. Tangled – Ready As I'll Ever Be Lyrics. URL: <https://genius.com/Jeremy-jordan-eden-espinosa-zachary-levi-mandy-moore-julie-bowen-clancy-brown-and-cast-tangled-ready-as-ill-ever-be-lyrics> (дата звернення 01.10.2025).

Буєвич А. О.
гр. зМАУП-21
Тернопільський національний педагогічний університет імені
Володимира Гнатюка
Наук. керівник – к.ф.н., доцент Чумак Г. В.

РОЛЬ ПЕРЕКЛАДУ У ЛОКАЛІЗАЦІЇ ЦИФРОВОГО СЕРЕДОВИЩА

Вступ. Головними характеристиками сучасного цифрового середовища є глобалізація та швидке поширення технологій, що зумовлює потребу в якісній локалізації продуктів з метою забезпечення ефективної взаємодії користувачів із

програмним забезпеченням, мобільними застосунками чи вебсервісами. Локалізація тісно пов'язана з перекладом, але також послуговується культурною адаптацією та урахуванням особливостей цільової аудиторії.

Мета дослідження полягає у з'ясуванні впливу перекладу в процесі локалізації на якість користувацького досвіду серед споживачів цифрових продуктів на міжнародному ринку.

Основний текст. Користувацький досвід напряму залежить від якості локалізації. За результатами дослідження CSA Research, 65% користувачів надають перевагу продуктам рідною мовою, навіть якщо знають англійську на достатньому рівні; а 40% користувачів не будуть здійснювати покупки на нелокалізованому сайті [2]. Такі результати підтверджують, що переклад є одним з ключових етапів локалізації.

Головне завдання перекладу в локалізації — поєднати точність з природністю мови, оскільки невдало локалізований продукт може створити бар'єри для користувача, що знизить довіру до продукту. Це особливо помітно у випадках, коли інтерфейс містить незрозумілі або дослівно перекладені елементи.

Часто завданням перекладача-локалізатора є не лише перекласти текст, але й культурно адаптувати його. Наприклад, формати дат, одиниці вимірювання, час та валюти мають відповідати локальним нормам, щоб у користувачів не виникло непорозумінь. При локалізації на українську мову також потрібно звертати увагу на інклюзивність мови: цифрові продукти все частіше послуговуються гендерно нейтральними формулюваннями.

На якість локалізації так само впливають технічні аспекти, що вимагає від перекладача-локалізатора базових технічних навичок і знань. Часто це стосується обмеження довжини тексту на кнопках чи в меню, що потребує вміння працювати з лаконічними формами слів. За класифікацією Лікарчук Л., це належить до технічної адаптації: тобто підлаштування інтерфейсу до мовних та технічних вимог [1]. З цього помітно, що локалізація передбачає не лише мовний, а й дизайнерський і копірайтерський підходи, адже перекладений текст повинен органічно вписуватися у візуальну структуру продукту.

Ще одним важливим аспектом для обговорення перекладу в процесі локалізації є впровадження штучного інтелекту. Машинний переклад значно пришвидшує роботу, але рідко враховує ряд нюансів, тому редагування людиною залишається обов'язковим кроком. Опитування серед фахівців демонструє, що впровадження нейронних моделей покращує швидкість локалізації, але знижує якість [3].

Інформація вище доводить, що переклад в локалізації виступає важливим етапом для формування довіри та позитивного сприйняття цифрового продукту.

Висновки. Локалізація забезпечує ефективність продукту на глобальному ринку, а її успішність залежить від співпраці перекладачів, розробників, дизайнерів та тестувальників. Успішність продукту залежить від зручності і багатомовності його інтерфейсу, за що відповідає етап перекладу. Саме він дозволяє підвищити показники якості користувацького досвіду серед цифрових продуктів.

Література

1. Лікарчук Л. І. Локалізація у перекладі: адаптація для нових аудиторій. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Том 36 (75) № 1 2025. Частина 1. С. 310–315.
2. Can't Read, Won't Buy. *CSA Research*. URL: <https://csa-research.com/> (дата звернення: 05.10.2025).
3. Merchant B. AI Killed My Job: Translators. *Blood in the Machine*. URL: <https://www.bloodinthemachine.com/p/ai-killed-my-job-translators> (дата звернення: 05.10.2025).